

แนวทางการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็น ที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา

THE GUIDELINES OF AN EDUCATION SUPPORT MODEL FOR VISUALLY IMPAIRED JAPANESE-MAJOR STUDENTS IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTE

ยูคิโกะ คาวาอิ¹

Yukiko Kawai¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300¹

Chiang Mai Rajabhat University, Muang District, Chiang Mai, 50300¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นในสถาบันอุดมศึกษา 2) เพื่อศึกษาเครือข่ายสนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น ในปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 และ 2 จำนวน 1 คน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ 2 คน อาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น 7 คน อาจารย์สอนภาษาไทยที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น 1 คน นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาไทย 3 คน นักศึกษาทั่วไปเรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่เรียนร่วมกับนักศึกษาพิการทางการเห็น 5 คน รวมทั้งหมด 18 คน การดำเนินการวิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ ระยะที่ 2 ขั้นศึกษาสถานการณ์จริง และเก็บข้อมูล ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล และวินิจฉัยปัญหา ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็น และปัญหาในการเรียนการสอนที่มีนักศึกษาพิการทางการเห็นเรียนร่วม 2) แบบบันทึกรูปแบบบริการการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาโดยการวิเคราะห์เหตุการณ์ (Event Analysis) ออกเป็น 6 ประเภท คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม และวิเคราะห์เนื้อหา

¹ อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นและอาจารย์ผู้สอน คือ การจัดทำหนังสืออักษรเบรลล์ เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษา และนักศึกษาพิการทางการเห็นต้องการหนังสืออักษรเบรลล์ ทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัยไม่มีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น นอกจากนี้หนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นมีรูปภาพประกอบเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในแบบฝึกหัด ดังนั้นการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น จึงทำได้ยากมากขึ้น ปัญหาในการเรียนการสอนนอกจากหนังสืออักษรเบรลล์ อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการทางการเห็นไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กัน และได้แนวทางการบริการการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา คือ รูปแบบ UCoN Model ที่ประกอบด้วย U : Understanding-ทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาทั่วไปที่เรียนด้วยกันกับนักศึกษาพิการทางการเห็น Co: Collaboration-ร่วมมือและแลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ N: Network-สร้างเครือข่ายระหว่างนักศึกษาพิการทางการเห็นกับคนที่สนับสนุน ซึ่ง UCoN Model เป็นรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรงและยืนยันกันมาว่า เป็นรูปแบบการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นตัวอย่างหนึ่งที่รับนักศึกษาพิการที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น

คำสำคัญ : นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น, การพัฒนา, รูปแบบการบริการสนับสนุน, อุดมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this investigation were to examine problems of teaching Japanese for visually impaired students in a higher education institute and to explore an education support network for visually impaired Japanese-major students in the institute. The target group was one visually impaired Japanese-major student in the first and second semesters of the academic year 2015. There were 18 key informants, consisted of two staff from the Center for Disabled Individuals and Human Development, seven Japanese language teachers and one Thai language teacher who had taught visually impaired students, three visually impaired Thai-major students, and five general students who used to study with visually impaired students. The research was divided into four phases as follows: Phase 1 Preparation; Phase 2 Data Collection; Phase 3 Problem Identification and Data Analysis; and Phase 4 Evaluation. The research instruments were composed of interviews about education support for visually impaired students and issues on teaching these

students and an education support record for visually impaired Japanese-major students. The event analysis, consisting of Who, What, Where, When, How and Why, and the content analysis were used to analyze the data.

The research findings revealed that instructional problems for visually impaired students and teachers were that Braille texts in Japanese were not easily constructed. As a foreign language, these students require Braille texts to support their study. Furthermore, there were no experts on Japanese Braille within and outside the university. Additionally, producing Japanese Braille texts was difficult due to a large number of pictures within the texts and in the exercise sections. Moreover, teachers were not knowledgeable about special education and personnel or agencies dealing with visually impaired students did not work collaboratively. The study yielded a UCoN model, which comprised U for understanding teachers instructing and general students studying with visually impaired students; Co for collaboration among individuals supporting visually impaired students and focusing on their individual roles; and N for network between visually impaired students and supporting personnel. This model was based on analyzing the data from individuals directly involved in teaching and supporting visually impaired students. This support model was confirmed to be suitable for current situations and was a factor in accepting visually impaired students into the Japanese program.

KEYWORDS : Visually Impaired Japanese-Major Students, Education Support Model, Development, Higher Education



บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 วรรค 4 กำหนดว่า “ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษา ในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด” และวรรค 5 กำหนดว่า “สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย” ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องเตรียมพร้อมที่จะรับนักศึกษาพิการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้างต้นที่กำหนดไว้ ซึ่งจากข้อมูลสำรวจจำนวน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาประจำปีการศึกษา 2557 โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้สำรวจพบว่า มีจำนวน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 2,864 คน และ กล่าวว่ามีแนวโน้มของจำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในอนาคตจะสูงขึ้น

ปัจจุบันความต้องการเลือกวิชาเอกที่จะเรียนของนักศึกษาพิการมีหลากหลายมากขึ้น ซึ่งทำให้มีนักศึกษาพิการเข้าเรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไป และการศึกษาสำหรับคนพิการนั้นไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในโรงเรียนสำหรับคนพิการหรืออาจารย์การศึกษาพิเศษเท่านั้น อาจารย์ทุกสาขาวิชาควรจะรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้นักศึกษาพิการ และต้องเตรียมพร้อมที่จะรับนักศึกษาพิการด้วย ตามที่ ชีรัช ลอมศรี และ Naoko TAKATSUKA (2557) พบว่า ในภาคเหนือ

มีนักเรียนพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด 9 คน และภาคกลาง 3 คน แสดงให้เห็นว่า มีนักเรียนพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลายคนและมีความเป็นไปได้ว่าจะเรียนภาษาญี่ปุ่นต่อในระดับอุดมศึกษาด้วย ซึ่งมีความจำเป็นต้องรีบเตรียมรับนักศึกษาพิการทางการเห็นที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน

เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนเข้ามาศึกษาตามสิทธิทางการศึกษาตามกฎหมาย และมีศูนย์การศึกษาพิเศษที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (Disability and Human Development Center: DHDC) (สมเกตุ อุทธโยธา, 2557) ขณะนี้ทางสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้รับนักศึกษาพิการทางการเห็นเข้าศึกษาในวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ทั้งนี้ทางสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นและศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการได้ช่วยกันให้การสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็น แต่ทางศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ และทางสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเรื่องนี้ทำให้การสนับสนุนลำบาก ขณะนี้ทางสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ ให้นักศึกษาพิการทางการเห็นได้จัดทำสื่ออักษรเบรลล์เอง ให้เพื่อนช่วยอ่านหนังสือ

ให้ฟัง อาจารย์เรียกสอนเสริมนักศึกษาพิการทางการเห็น อาจารย์ในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นศึกษาเรื่องอักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่นด้วยตัวเองและผลิตสื่ออักษรเบรลล์ให้นักศึกษาพิการ ตลอดจนศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการผลิตสื่ออักษรเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้นักศึกษาพิการ เพื่อให้นักศึกษาได้รับคุณภาพทางการศึกษาเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป

นอกจากไม่มีสื่อในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่สมบูรณ์แล้ว ยังมีปัญหาในชั่วโมงเรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไปด้วย ในการสอนภาษาญี่ปุ่นมักจะใช้รูปภาพประกอบเป็นจำนวนมาก เนื่องจากรูปภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเข้าใจกันได้ง่าย ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศมักจะใช้รูปภาพประกอบในการฝึกพูดคำศัพท์หรือประโยค ก็จะทำให้จำคำศัพท์ได้ง่ายและชั่วโมงเรียนไม่น่าเบื่อสำหรับนักศึกษาทั่วไป

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในการสอนภาษาญี่ปุ่นให้นักศึกษาพิการทางการเห็นแบบเรียนร่วมนั้นมีปัญหาหลายเรื่อง แต่ก่อนหน้านี้นี้ไม่มีกรณีที่รับนักศึกษาพิการทางการเห็นในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษา การรับนักศึกษาพิการทางการเห็นในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นกรณีแรกในประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนและการผลิตสื่ออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น และ

เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและรับนักศึกษารุ่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการทางการเห็นให้ประสบความสำเร็จได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นในสถาบันอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาเครือข่ายสนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 และ 2 จำนวน 1 คน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ 2 คน อาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น 7 คน อาจารย์สอนภาษาไทยที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น 1 คน นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาไทย 3 คน นักศึกษาทั่วไปที่เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นร่วมกับนักศึกษาพิการทางการเห็น 5 คน



วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบสนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาที่อยู่ในขอบข่ายของการวิจัยเชิงคุณภาพและศึกษาเฉพาะด้านเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในชั่วโมงเรียนและนอกชั่วโมงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาพร้อมกันดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมงาน เป็นการศึกษาค้นคว้า ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์บุคคลที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (Disability and Human Development Center) เพื่อศึกษาการสนับสนุนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ระยะที่ 2 ขั้นศึกษาสถานการณ์จริงและเก็บข้อมูล เป็นการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกเพื่อศึกษาการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นและปัญหาในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้ชัดเจน การสัมภาษณ์อาจารย์สอนสาขาวิชาภาษาไทยที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น และนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อเปรียบเทียบปัญหาของการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล และ

วินิจฉัยปัญหา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาในระยะที่ 1 กับ ระยะที่ 2 และวินิจฉัยปัญหาในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้นักศึกษาพิการทางการเห็น เพื่อสรุปเป็นรูปแบบการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างนั้นขอความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้จริง

ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล

เป็นการสรุปผลที่ได้จากแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย หลังจากนั้นออกแบบรูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น แล้วเสนอต่อศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (Disability and Human Development Center) และอาจารย์ผู้สอน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ และพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงรูปแบบการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่เหมาะสมที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดในการพัฒนารูปแบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่รับนักศึกษาพิการเข้ามาศึกษาโดยศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการที่ให้การสนับสนุนการ

จัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา และสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็น เช่น การบริการให้คำปรึกษา และคำแนะนำด้านวิชาการทางการศึกษาแก่นักศึกษาพิการ การบริการจัดทำหนังสืออักษรเบรลล์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การบริการจัดทำหนังสือเสียง การบริการให้ยืมอุปกรณ์ช่วยเหลือ เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ว่า ทางศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ส่งเสริมให้นักศึกษาพิการทางการเห็นสามารถเข้าถึงการศึกษาได้เท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไปให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาเลือกศึกษาวิชาเอกอะไร

ส่วนปัญหาในการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ คือ 1. การลงทะเบียน นักศึกษาพิการทางการเห็นไม่สามารถเข้าถึงระบบได้ มีปัญหากับรหัสลับ ต้องมีเพื่อนช่วย หรือ ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการต้องเข้าไปช่วย 2. การประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน บางครั้งอาจารย์ผู้สอนไม่ให้ไฟล์ของหนังสือและข้อสอบเพราะว่าติดเรื่องลิขสิทธิ์และเกรงว่าข้อสอบจะรั่วไหล 3. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาพิการกับนักศึกษาทั่วไป นักศึกษาพิการทางการเห็นไม่ค่อยเข้าหาเพื่อนเพราะอายหรือเกรงใจ แต่มีเพื่อนที่เรียนด้วยกันในช่วงโมเรียนเป็นโอกาสที่ดีของนักศึกษาพิการเอง 4. ไม่สามารถเตรียมหนังสือภาษาอื่นได้ นอกจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 5. จัดทำหนังสืออักษรเบรลล์ไม่ทัน เจ้าหน้าที่ไม่พอ เพราะมีเจ้าหน้าที่ให้บริการนักศึกษาพิการทางการเห็นเพียง 1 คน 6. มีหนังสืออักษรเบรลล์สำเร็จรูป แต่ไม่ตรง

กับความต้องการของนักศึกษา 7. เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์เสียบ่อยครั้ง 8. ตอนที่ทำไฟล์เสียงไม่ใช่ระบบ Daisy แต่อัดเสียงใน IC Recorder แทนเพราะว่าระบบ Daisy มีความยุ่งยากในการใช้

การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 7 คน สรุปประเด็นปัญหาหลักและวิธีการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นในการสอนภาษาญี่ปุ่นได้ ดังนี้

ปัญหาหลักในการเรียนการสอน

คือ 1. อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ 2. อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการอธิบายรูปภาพและตารางให้นักศึกษาพิการทางการเห็นได้ เข้าใจ 3. อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น 4. อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอบสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น 5. อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น 6. กังวลว่านักศึกษาพิการทางการเห็นจะสามารถเรียนภาษาญี่ปุ่นได้เหมือนนักศึกษาทั่วไปได้หรือไม่ 7. เตรียมหนังสือ สื่อ และใบงานลำบาก

วิธีการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นในการเรียนการสอน

คือ 1. สอนเสริมให้นักศึกษาพิการทางการเห็น 2. เตรียมหนังสือและใบงานที่เป็นอักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่นให้ 3. อ่านหนังสือหรืออธิบายรูปภาพให้นักศึกษาพิการทางการเห็นเพื่อให้ นักศึกษาพิการทางการเห็นได้ทำสื่ออักษรเบรลล์ด้วยตัวเอง 4. จัดหานักศึกษาทั่วไปเพื่อ

ช่วยอ่านหนังสือให้นักศึกษาพิการทางการเห็น

5. การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น

6. อ่านข้อสอบให้นักศึกษาพิการทางการเห็น

การสัมภาษณ์นักศึกษาศูนย์พิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 1 คน สรุปประเด็นปัญหาหลักในการเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ ดังนี้

1. บางครั้งไม่มีหนังสือหรือเอกสารประกอบการเรียนอักษรเบรลล์ เพราะเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์เสีย หรือผลลิตเสียไม่ทัน
2. หาคำศัพท์ใหม่ด้วยตัวเองไม่ได้
3. อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ไฟล์ที่ใช้กับโปรแกรมแปลอักษรเบรลล์หรือโปรแกรมอ่านหน้าจอได้
4. หาคคนที่ช่วยอ่านหนังสือให้ยาก

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับสื่อและหนังสือเรียนอักษรเบรลล์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 53 ซึ่งสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น เรื่องสื่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า มีปัญหาอย่างมากพอสมควร โดยเฉพาะนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น มีปัญหาเรื่องการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่นด้วยและในมหาวิทยาลัยไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น จึงทำให้เตรียมสื่อและหนังสืออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่นลำบาก

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นลำดับต่อมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ของอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 40 ซึ่งเห็นได้ว่าปัญหา

ในการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เกิดจากขาดความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ดังนั้นการให้ความรู้และทำความเข้าใจเรื่องการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นกับอาจารย์ผู้สอนนั้นถือว่าสำคัญมากและจำเป็น นอกจากนี้ ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ อาจารย์เกือบทุกท่านตอบว่า ถ้าเปรียบเทียบความรู้ลึกต่อการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นก่อนที่จะสอนกับหลังสอนแล้ว ทัศนคติเกี่ยวกับการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นเปลี่ยนไป กล่าวถึงก่อนที่จะรับสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น อาจารย์ผู้สอนมักจะกังวลหลายเรื่อง เพราะว่า “ไม่รู้” แต่ถ้ามีประสบการณ์แล้วอาจารย์ทุกท่านมีความมั่นใจที่จะสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นมากขึ้น เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า การอบรมหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับอาจารย์ผู้สอนที่เคยสอนนักศึกษาพิการก่อนที่จะรับสอน มีความสำคัญมากโดยเฉพาะอาจารย์ที่ไม่เคยสอนนักศึกษาพิเศษมาก่อน และขณะเดียวกัน ทางศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการควรจะทำให้ทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนตั้งแต่แรกว่า การสนับสนุนนักศึกษาพิการนั้น ต้องสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นด้วยกัน ไม่ใช่หน้าที่ของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการที่เดียว และให้อาจารย์ผู้สอนรับรู้ปัญหาที่เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาในการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

การสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นบางข้อยังมีปัญหา อาจารย์ผู้สอนต้อง

สนับสนุนด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตัวเอง และใช้เวลามากพอสมควร จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนหนักใจในส่วนนี้บ้าง แต่ในที่สุดอาจารย์ผู้สอนทุกท่านก็ยอมรับและยินดีที่จะช่วยนักศึกษาพิการทางการเห็น

ในกรณีจำเป็นจริง ๆ อาจารย์ผู้สอนปรับเกณฑ์ให้นักศึกษาพิการโดยเฉพาะ เพื่อให้ให้นักศึกษาพิการทางการเห็นเข้าถึงเนื้อหาการเรียนและรับประโยชน์ของนักศึกษา แต่ระหว่างที่ตัดสินใจ อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยปรึกษากับใคร ที่จริงแล้วเรื่องปรับเกณฑ์นั้นควรจะมีประชุมและต้องมีการประชุมกัน จะได้เป็นแนวทางเดียวกันในสาขาวิชา

ปัญหาเฉพาะสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น

ปัญหาและการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นจากสาขาวิชาแตกต่างกันไม่มาก แต่ข้อที่เห็นชัดเจน คือ เรื่องการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาเอกภาษาญี่ปุ่นมักจะใช้วิธีการบันทึกไว้ แต่นักศึกษาเอกภาษาไทยมักจะใช้การอัดเสียงและฟังเสียงมากกว่า เหตุผลที่นักศึกษาเอกภาษาญี่ปุ่นใช้วิธีการบันทึกมากเพราะว่า ภาษาญี่ปุ่นไม่ใช่ภาษาแม่ของนักศึกษา และในภาษาญี่ปุ่นมีเสียงคล้าย ๆ กัน บางครั้งนักศึกษาฟังไม่ออก เหตุผลนั้นทำให้นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นต้องการหนังสืออักษรเบรลล์มากกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาไทย แต่ปัญหาที่ตามมา คือ ต้องมีคนช่วยอ่านหนังสือให้นักศึกษาพิการจำนวนมากและต้องใช้เวลาเพื่อทำหนังสืออักษรเบรลล์มาก ส่วนปัญหาใหญ่สำหรับนักศึกษาเอกภาษาไทย คือ เรื่องงบประมาณเพื่อพิมพ์ไฟล์

รูปแบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

หลังจากผู้วิจัยได้สรุปปัญหาและการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่มีปัจจุบันจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา จึงทำให้ได้รูปแบบ UCoN Model โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทำความเข้าใจ (Understanding: U)

ก่อนที่จะรับนักศึกษาพิการทางการเห็นเข้าศึกษา ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการควรมีการทำความเข้าใจกับสาขาวิชาว่าศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการสามารถให้การสนับสนุนอะไรกับนักศึกษาพิการและอาจารย์ผู้สอนบ้าง และให้อาจารย์ผู้สอนรู้ปัญหาในการให้การสนับสนุนที่เคยพบมาแล้ว เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนตระหนักว่า การสนับสนุนนักศึกษาพิการไม่ใช่หน้าที่ของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการเพียงองค์กรเดียวเท่านั้น

นอกจากทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนแล้ว ควรจะทำความเข้าใจกับนักศึกษาทั่วไปที่เรียนกับนักศึกษาพิการทางการเห็น เพื่อที่จะให้นักศึกษาเหล่านั้นสามารถช่วยนักศึกษาพิการทางการเห็นด้วย

2. ร่วมมือและแบ่งบทบาทหน้าที่ (Collaboration: Co)

ก่อนที่จะสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นต้องสำรวจความต้องการประวัติการเรียน และวิธีการเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษาพิการทางการเห็น หลังจาก

นั้นควรมีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาพิการทางการเห็น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมมือกันอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ดังต่อไปนี้

อาจารย์ผู้สอน

- ผลิตสื่ออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่นหรือช่วยผลิตสื่ออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น
- อ่านข้อสอบให้นักศึกษาพิการทางการเห็น
- จัดหานักศึกษาทั่วไปเพื่อช่วยอ่านหนังสือให้นักศึกษาพิการทางการเห็น
- พิจารณาเกณฑ์พิเศษสำหรับงานที่เกินความสามารถของนักศึกษาพิการทางการเห็น
- ให้ไฟล์ที่เป็น Word ล่วงหน้าก่อนชั่วโมงเรียน
- จัดอบรมให้นักศึกษาทั่วไปเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น

เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ

- ทำหนังสือที่เป็นภาษาไทย
- พิมพ์ไฟล์อักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น
- จัดอบรมให้นักศึกษาพิการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การเรียน

นักศึกษาพิการทางการเห็น

- ทำสื่ออักษรเบรลล์ภาษาญี่ปุ่น
- ต้องมีความมุ่งมั่นในการเรียน
- ต้องรับผิดชอบเรื่องของตัวเอง

นักศึกษาทั่วไป

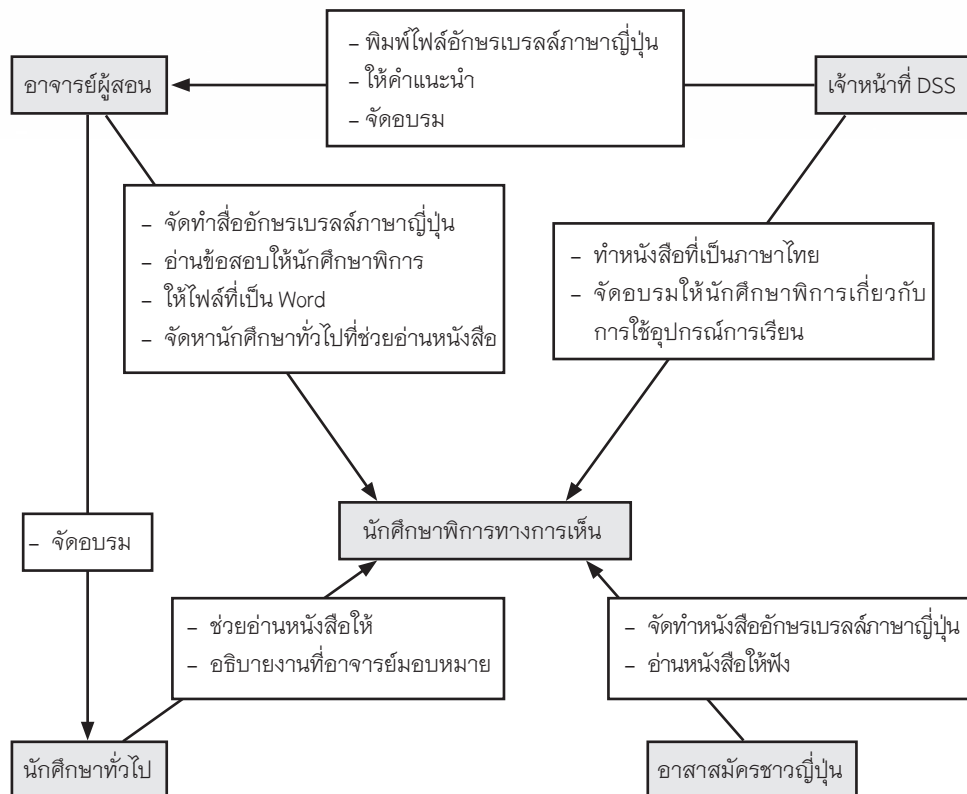
- ช่วยอ่านหนังสือให้เพื่อนพิการ
- ต้องรู้เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือเพื่อนพิการทางการเห็นที่ถูกต้อง

3. สร้างเครือข่าย (Network: N)

การสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานในหลายด้าน จึงมีความจำเป็นต้องมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายระหว่างนักศึกษาพิการทางการเห็นกับหน่วยงานสนับสนุน จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก

การหาบุคคลที่สามารถช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นได้นั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลภายในมหาวิทยาลัย หากมีบุคคลภายนอก ที่มีความรู้ทางด้านภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น อักษรเบรลล์ไทยและอักษรเบรลล์ญี่ปุ่น ซึ่งขณะนี้ทางศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการเองก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ดังกล่าว แต่หากพิจารณาถึงบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยก็น่าจะมีผู้ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ เนื่องจากในจังหวัดเชียงใหม่เอง ก็มีศูนย์ที่พำนักระยะยาว และโรงเรียนสอนคนตาบอด ซึ่งถ้าได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ดีมาก แม้ว่าคนที่จะหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น อักษรเบรลล์ไทย และอักษรเบรลล์ญี่ปุ่นครบทุกอย่างนั้นเป็นไปได้ยาก แต่หากได้คนที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านมาช่วยกัน ก็จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แผนภูมิ รูปแบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอก
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา UCoN Model แสดงความ
เชื่อมโยงระหว่าง DSS อาจารย์ นักศึกษาพิการ นักศึกษาทั่วไป และคน
อื่น ๆ และบทบาทหน้าที่



สรุปว่า รูปแบบบริการสนับสนุน นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอก สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา คือ รูปแบบ UCoN Model สามารถตอบคำถาม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ซึ่ง UCoN Model ประกอบด้วย U: Understanding-ทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ทั่วไปที่เรียนด้วยกันกับนักศึกษาพิการ ทางการเห็น Co: Collaboration-ร่วมมือและ แยกบทบาทหน้าที่ N: Network-สร้างเครือข่าย ระหว่างนักศึกษาพิการทางการเห็นกับคนที่

สนับสนุน ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก มหาวิทยาลัย ในรูปแบบบริการสนับสนุน นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอก สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา คนที่สำคัญและบริหารระบบหลักในการ สนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียน วิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คือ อาจารย์ ผู้สอน แต่ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ดังนั้น ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ต้องให้การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้

ความเข้าใจในการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น ตลอดจนให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนด้วย

ส่วนข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอนพบว่า การสนับสนุนผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ยากสำหรับคนที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ลองใช้โปรแกรมแปลงอักษรเบรลล์ที่ดาวน์โหลดได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ แต่ถ้าใช้โปรแกรมหลากหลายช่วยกัน ก็จะสามารถทำหนังสืออักษรเบรลล์ได้ หรือ ถ้าไม่สะดวกทำหนังสืออักษรเบรลล์ด้วยตัวเอง จะช่วยจัดหานักศึกษาทั่วไปที่ช่วยอ่าน หรือช่วยพิมพ์ไฟล์ก็ได้

สรุปผลและอภิปราย

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน และการสร้างเครือข่ายนั้น เป็นวิธีสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่ดีเกิดประโยชน์ต่อทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้นักศึกษาพิการ ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ ควรแก่นำมาอภิปรายผลดังนี้

ทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน

ในการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นระดับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ดำเนินการราบรื่น และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรเริ่มตั้งแต่การรับนักศึกษา

พิการทางการเห็น ที่สำคัญและขาดไม่ได้ คือ การทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอน เพราะถึงแม้ว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 และถ้าปฏิเสธถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ แต่หากอาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ จะทำให้อาจารย์ผู้สอนรู้สึกยังไม่พร้อมที่จะรับนักศึกษาพิเศษทางการเห็น หรืออาจไม่กล้าที่จะสอนนักศึกษาพิเศษทางการเห็น ถ้าหากอาจารย์ผู้สอนไม่เข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาพิเศษ อาจารย์ผู้สอนรู้สึกกังวล อาจจะทำให้นักศึกษาพิการทางการเห็นไม่สามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Masaya HORI (2008, น.15) ที่กล่าวว่า การขาดความรู้เกี่ยวกับการสอนนักเรียนพิการทางการเห็น ทำให้ผู้สอนกังวล และผู้สอนมักจะคิดว่าการดูแลนักเรียนพิการเป็นงานของหน่วยงานการศึกษาพิเศษ จึงควรจะให้ผู้สอนทราบเรื่องสื่อการเรียนและอุปกรณ์ที่นักเรียนพิการทางการเห็นใช้อยู่ รวมถึงวิธีการใช้โปรแกรมแปลงอักษรเบรลล์นั้น เป็นสิ่งที่สำคัญในการลดความกังวลของผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนสบายใจมากขึ้น

นอกจากความกังวลในการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญเรื่องบทบาทหน้าที่และภาระงานของอาจารย์ผู้สอนในการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น กรณีรับสอนนักศึกษาพิการทางการเห็น บางครั้งอาจารย์ผู้สอนรู้สึกหนักใจ

เพราะว่าถ้ามีนักศึกษาพิการทางการเห็น
ร่วมเรียนอยู่ด้วย จะเพิ่มภาระงานมากขึ้น
แน่นอน เช่น สอนเสริมช่วยทำสื่อจัดเวลาสอบ
ให้นักศึกษาพิการโดยเฉพาะ เป็นต้น เรื่องนี้
มักจะถูกมองข้ามไป แต่อาจารย์ผู้สอนควร
จะทราบไว้ว่า จะเพิ่มภาระงานมากขึ้นแค่ไหน
ส่วนไหน อย่างไรด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Kunihisa
AKIYAMA (2004) ที่กล่าวว่าครูที่สอนนักเรียน
พิเศษมากกว่า 90% รู้สึกหนักใจที่จะสอน
นักเรียนพิเศษ และถ้าเปรียบเทียบครูที่เคย
สอนนักเรียนพิเศษกับครูที่ไม่เคยสอนนักเรียน
พิเศษ ครูที่ไม่เคยสอนนักเรียนพิเศษมักจะรู้สึก
หนักใจมากกว่าครูที่เคยสอนนักเรียนพิเศษ
เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า ครูและอาจารย์ที่ไม่เคย
สอนนักศึกษาพิเศษนึกไม่ออกว่า ถ้ารับสอน
นักศึกษาพิเศษจะเป็นอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง
จึงควรแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอน
นักศึกษาพิเศษ และอธิบายถึงความสำคัญของ
บทบาทนั้น

การพัฒนาแบบบริการสนับสนุน
นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาเอกสาขา
วิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา ควรเริ่มต้น
จากการสร้างความรู้ความเข้าใจกับอาจารย์
ผู้สอนด้วย ดังที่สมเกตุ อุทธโยธา (2557)
กล่าวไว้ว่า การบริหารงานของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่เป็นการสั่งงานจากเบื้องบน
ลงสู่เบื้องล่าง (Top-Down) แต่ทุกปีมีการ
สอบถามทางสาขาวิชาว่า ปีการศึกษาปีหน้า
พร้อมที่จะรับนักศึกษาพิเศษหรือไม่ หมายความว่า
ถ้าอาจารย์ในสาขาวิชาไม่รู้สึกรังเกียจไม่พร้อม
นักศึกษาพิการก็ไม่มีโอกาสที่จะเข้าศึกษาสา
วิชานั้น ๆ เพื่อให้ขยายโอกาสการศึกษาของ

นักศึกษาพิการ ต้องรีบแก้ไขปัญหานี้ด้วย

การสนับสนุนการศึกษาสำหรับ นักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษา ญี่ปุ่น

รูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษา
พิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น UCoN
Model จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ต่อการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการประสาน
ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง สอดคล้องกับ
สมเกตุ อุทธโยธา (2557) ที่กล่าวว่า การจัดการ
ศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการไม่สามารถ
ดำเนินการได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง
ได้ตามลำพัง ต้องมีการประสานความร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงาน ในรูปแบบการบริการ
สนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่
เรียนภาษาญี่ปุ่น UCoN Model ต้องร่วมมือกัน
โดยเฉพาะเรื่องสื่อการเรียนการสอนสำหรับ
นักศึกษาพิการทางการเห็น หนังสือและสื่อ
การเรียนการสอนที่เป็นอักษรเบรลล์เป็นสิ่งที่
จำเป็นเพื่อการศึกษาเท่าเทียมกัน แต่มักจะ
เกิดปัญหาเรื่องหนังสือและสื่อการเรียน
การสอนที่เป็นอักษรเบรลล์ แต่หนังสือและ
สื่อการเรียนการสอนที่เป็นอักษรเบรลล์
ภาษาญี่ปุ่น หน่วยงานการศึกษาพิเศษก็
ไม่สามารถสนับสนุนได้ และอาจารย์ผู้สอน
ส่วนใหญ่ก็ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอักษรเบรลล์
ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ชีรัช ลอมศรี
และ TAKATSUKA Naoko (2557) ที่พบปัญหา
ในการสนับสนุนนักเรียนพิการทางการเห็น
ระดับมัธยมศึกษา ถ้ารับนักศึกษาพิการทาง
การเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นอาจารย์ผู้สอน

ควรจะได้รับกรอบเกี่ยวกับอักษรเบรลล์ ภาษาญี่ปุ่นและวิธีการทำสื่อสำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็น นอกจากนี้ ควรรับสมัครอาสาสมัครที่ช่วยทำสื่อจากนักศึกษาทั่วไป ซึ่งการร่วมมือและช่วยกันสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นนั้น ทำให้สร้างสังคมเล็ก ๆ ในมหาวิทยาลัย มีสภาวะปกติ และการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็น ทำให้ทุกคนทราบว่าได้อยู่ด้วยกันกับคนพิการเป็นเรื่องธรรมดา และการได้ประสบการณ์ที่เรียนด้วยกับนักศึกษาพิการเป็นก้าวหนึ่งของสภาวะปกติของสังคม (Japan Student Service Organization, 2015)

รูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น UCon Model ที่ได้ เป็นไปตามคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีเข้ากับสภาพการณ์ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และคำนึงถึงปัญหาการเรียนที่มีอยู่จากนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น และคนที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นด้านการเรียน งานวิจัยครั้งนี้ เริ่มต้นจากความสนใจของผู้วิจัยว่า วิธีการสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น และวิธีการสนับสนุนที่เหมาะสมที่สุดในระดับอุดมศึกษาเป็นวิธีการแบบใด ถึงแม้ว่าปัจจุบันมีนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษาเพียงคนเดียว แต่ยังมีนักเรียนพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาอยู่หลายคน หมายความว่าในอนาคตน่าจะมีโอกาสที่จะรับนักศึกษาพิการทางการเห็นอีกครั้ง และมหาวิทยาลัยที่จะรับ

นักศึกษาพิการที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก อาจนำรูปแบบจากงานวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์การจัดการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ขยายเครือข่ายสนับสนุนนักศึกษาพิการทางการเห็นกับองค์กรนอกมหาวิทยาลัยด้วย
2. เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนที่เคยสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นมากขึ้น
3. ควรจะมีศูนย์กลางที่สามารถปรึกษาได้ และแบ่งปันหนังสืออักษรเบรลล์และสื่อการเรียนการสอนระหว่างสถาบันได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำสื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนนักศึกษาพิการทางการเห็นในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น
3. ควรศึกษาปัญหาอื่น ๆ เพิ่มเติมจากนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนวิชาอื่น ๆ และเปรียบเทียบกับนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น
4. เปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาพิการทางการเห็นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น กับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555 – 2559). สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbmxtXVYyWtodXRoa2Fid3xneDoxMWFjNmY5ZDQwMmU1ZmU2>
- คณะกรรมการการอุดมศึกษาสังกัดสำนักงาน สำนักรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา. (2558). รายงานผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริการเพื่อรับ นักเรียน นิสิต นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ธีรวัช ลอมศรี และ TAKATSUKA Naoko. (2557). การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ อักษรเบรลล์สำหรับนักเรียนผู้พิการทางสายตา – กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือและภาคกลาง.วารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ฉบับที่ 11.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (2558) รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2557.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2551. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก. 5 กุมภาพันธ์ 2551.
- สมเกตุ อุทธิโยธา. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมใน สถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับ นักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่. 15(1).
- Japan Student Service Organization. (2015). 教職員のための障害学生修学支援ガイド」 สืบค้น 15 มีนาคม 2559, จาก http://www.jasso.go.jp/gakusei/tokubetsu_shien/guide_kyouzai/guide/index.html.
- Kunihisa AKIYAMA. (2004). 「特別支援教育に対する小中学校教員の意識に関する調査研究」『人間科学研究』文教大学人間科学部 第26号 (pp.55-66) สืบค้น 16 กรกฎาคม 2557, จาก http://sucra.saitamau.ac.jp/modules/xoonips/download.php/BKK0000070.pdf?file_id=3726.
- Masaya HORI. (2008). 『中学校における全盲生徒のための支援体制の整備に関する研究』発達支援研究12,13-15 สืบค้น 15 มีนาคม 2559 และ สืบค้น 5 กันยายน 2557, จาก http://www.juen.ac.jp/lab/sohba/research/dsr/dsr_db/v12pdf/v12_5.pdf.
- Saki OKUMOTO. (2012). 発達に課題を抱える子どもを受け持つ通常学級担任教師のストレス」福山大学心の健康相談室紀要 第6号』(pp. 81-90) สืบค้น12 กุมภาพันธ์ 2558, จากhttp://ci.nii.ac.jp/els/110008803765.pdf?id=ART0009852514&type=pdf&lang=jp&host=cinii&order_no=&ppv_type=0&lang_sw=&no=1423726746&cp.